

එක්සත් ජාතීන්ගේ ලේකම් බැන්කි මූන්,

නේපාල රජය:

ලෝක උරුමයක් වන බුදුන්ගේ උපන් ස්ථානය ලුම්බිණිය රැක ගනිමු.

“නවලොවක් සාම නගරයක්” යන තේමාව යටතේ වන නගර සංවර්ධන සැලැස්ම බුදුන් උපන් පුණ්‍යභූමිය සේම ලෝක උරුමයක් ලෙස නම් කර ඇති ලුම්බිණියට තර්ජනයකි.

- ලුම්බිණිය යනු දකුණු නේපාලයේ පිහිටි පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමින් යුත් බුදුන් උපත ලද පුණ්‍ය භූමියයි. මහා පරිනිබ්බාණ සූත්‍රයේ සඳහන් බෞද්ධයන් විසින් එක්වරක් හෝ වන්දනා කළයුතු සතර ස්ථානයන්ගෙන් එක් ස්ථානයකි.
- මෙවන් වැදගත් කමින් යුතු ස්ථානයක් වන නිසා ශතවර්ෂ ගනනාවක සිට වර්තමානය දක්වා වන්දනාකරුවන් ලුම්බිණිය කරා පැමිණෙති. මෙහිදී බැතිමතුන් බුදුන් උපන් ස්ථානය ලෙස වන්දනාමාන කරන අතර මුල් අවධියේ සිට බුද්ධ වන්දනාමය මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස පුරාවිද්‍යාත්මක අතින් තොරතුරු හෙළි කරන ස්ථානයක් බවට පවත්වා ඇත.
- ජපන් ජාතික වාස්තුවිද්‍යාඥ Kenzo Tange විසින් පිළියෙල කරන ලද ලුම්බිණිය සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් වන්දනාමය පැතිකඩ කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කර ඇත. මෙය එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය හා නේපාල රජය මගින් වර්ෂ 1978 දී අනුමත කර ඇත. මෙම සැලැස්මේ ලුම්බිණියෙහි ආරක්ෂාව හා නිශ්කලත්ක පරිසරය රැකෙන පරිදි වර්ග සැතපුම් 22ක් රක්ෂිත තීරුවක් ඇතුළත් වී ඇත.
- වර්ෂ 1997 දී ලුම්බිණියෙහි සුවිශේෂ භාවය සලකා ලෝක උරුමභූමිභාගයක් ලෙස යුනෙස්කෝ ආයතනය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

දැනට කුමක් සිදුවේද?

- වර්ෂ 2012 ජනවාරි මස 20 වන දින ‘නවලොවක් සාම නගරයක්’ යන සංවර්ධන සැලැස්ම සඳහා කොරියානු රජය හා නේපාල රජය අතර අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කර ඇත. මෙම සැලැස්ම වර්ෂ 1 ½ ක් පමණ කාලයකින් නිම කිරීමට KWAAK E.S.P.R.I. සහ කොරියන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ඒජන්සිය (KOICA) සැලසුම් කර ඇත.
- මෙහි අන්තරාශ කලාපය තුළ පුරවැසියන් 200.000 කින් සමන්විත ලෝක සාම නගරයක් ගොඩනැගෙනු ඇත.
- යුනෙස්කෝ ලෝක උරුම මධ්‍යස්ථානය දැනුවත් නොකර මෙම ගිවිසුම අත්සන් කර ඇත.

‘නවලොවක් සාම නගරයක් මගින්’ ඇතිවන අනිසි බලපෑම් කවරේද?

- ලෝක උරුමයක් ලෙස හඳුන්වන ස්ථානයන් පිළිබඳ දැනට පවතින අනන්‍යතාවය පිළිගැනීම හා ඇගයීම ගැන සාණාත්මක බලපෑමක් ඇතිවීම. අනන්‍යතාවය වටිනාකම පිළිබඳව සාණාත්මක බලපෑමක් ඇතිවීම. ලුම්බිණිය යුනෙස්කෝ හි අවධානම් ලයිස්තුවට ඇතුළත් වීමට ඉඩ ඇත.
- වායු ජල ශබ්ද දූෂණය මගින් ලුම්බිණියට අහිතකර බලපෑම් ඇතිවීම.
- කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා වෙන්කල වර්ග සැතපුම් විසිදෙකක අන්තරාශ තීරුව නාගරික කරණය මගින් ජනාකීර්ණ වීමෙන් එම පරිසර පද්ධතියට අහිතකර බලපෑමක් ඇතිවීම.
- ලුම්බිණිය මූලිකවශයෙන් බුදුන් උපන් ස්ථානයට වඩා ජනාකීර්ණ ලෝක සාම නගරය වශයෙන් අවධානයකට යොමු වීම.
- සියළු සම්පත් නාගරික සංවර්ධනය යටතල පහසුකම් නඩත්තු කිරීම ආදිය කෙරෙහි යොමුවන අතර ඓතිහාසික හා පූජනීය ස්ථානයක් වන ලුම්බිණිය කෙරෙහි අවධානය අඩුවීම.

ඉහත සඳහන් හේතූන්මත ලුම්බිණි ලෝක සාම නගර සැලසුම අහෝසිකර **Kenzo Tange** ගේ සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කරන ලෙසත් එක්සත් ජාතීන්ගේ ලේකම් බැන්කි මූන් සහ නේපාල රජයෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

අනාගත පරම්පරාව සඳහා ලුම්බිණි ලෝක උරුමය සුරැකිය යුතුය.

ශ්‍රී ලාංකීය බෞද්ධ ඔබත් පහත ඇති ලින්ක් එක තුලින් මෙම පෙත්සම සඳහා සහයෝගය දක්වන්න.

<http://save-buddhist-heritage.org>

<http://savebh.org>